Wydział Kartkowy

Kategorie: Instytucje

Wydział Kartkowy został utworzony w grudniu 1940 r. Jego organizatorem i pierwszym kierownikiem był Henryk Neftalin (vide), po czterech tygodniach zastąpił go Izrael Szwarc. Mieścił się przy ul. Marynarskiej 71. Jego powstanie było konsekwencją wprowadzonego od 1 stycznia 1941 r. systemu kartkowego przy sprzedaży wszystkich artykułów żywnościowych oraz materiałów opałowych. Wydział dzielił się na referaty odpowiadające za wydawanie kart chlebowych i żywnościowych, mlecznych dla dzieci do lat 3 oraz talony lekarskie. Zajmowano się również wydawaniem duplikatów oraz wycofywaniem kart, które utraciły ważność. Zatrudniono w nim około 25 urzędników. W czerwcu 1941 r. Wydział opracował system wydawania obiadów w kuchniach, zaopatrując konsumentów w specjalne legitymacje obiadowe. Reagował również na przydziały doraźnie przyznawane przez Przełożonego Starszeństwa Żydów, np. mleko dla osób powyżej 70 roku życia.

Po pierwszej emisji kart żywnościowych w styczniu 1941 r., drugą przygotowano w maju 1941 r., a trzecią w kwietniu 1942 r. Grzbiety starych kart oddawano w punktach rozdzielczych i na ich podstawie pobierano w Wydziale Karkowym nowe karty. Nie uniknięto pomyłek, co sprawiło, że przed siedzibą Wydziału gromadziła się kolejka osób z reklamacjami. W październiku 1942 r. przygotowano czwartą emisję kart żywnościowych i chlebowych, co miało pomóc w uporządkowaniu chaosu powstałego po wysiedleniach we wrześniu 1942 r. (vide Szpera), kiedy wiele osób zostało zabranych wraz z kartami lub też – pobierano przydziały na karty osób wysiedlonych. Wydawania czwartej emisji kart rozpoczęło się w sklepach kolonialnych 14 listopada. Wydrukowano je na szarym, twardym papierze. W czerwcu 1943 r. Wydział został przeniesiony na ul. Rybn? 8 (vide), obok Resortu Prac Biurowych i pod bezpośredni nadzór Henryka Neftalina. Zmiana była wynikiem afer związanych kradzieżą kart chlebowych i żywnościowych dokonanych przez urzędnika Wydziału Jakuba Ratnera (vide). Pracę stracił wówczas dotychczasowy kierownik Szwarc, zastąpiony przez Alberta Merenlendera (vide). W lipcu 1943 r. rozpoczęły się kierowane przez Henryka

Neftalina prace nad kolejną emisją kart, z podziałem na chleb i warzywa. Szósta emisja miała miejsce w okresie 27-30 listopada 1943 r. We wrześniu 1943 r. Wydział wydał karty żywnościowe również tym osobom, które do tej pory odbierali przydziały na podstawie legitymacji B, L, Ph (bajracka, lekarska, farmaceutyczna).

Ewa Wiatr

Źródła

Kronika, t. 1, s. 29, 20.01.1941; s. 214, 9.06.1941; t. 2, s. 84, kwiecień 1942; s. 556, 25.10.1942; s. 600, 14.11.1942; t. 3, s. 304, 27.06.1943; s. 441, 1.09.1943; s. 609, 22.11.1943.

Tagi

aprowizacja grabież mienia

Data aktualizacji: 07-11-2026

Data dodania: 05-09-2025